

پزار ایرتسی فی ۲۲ ربیع الاول ۱۳۳۰

وفی ۲۷ شباط ۱۳۲۷ سنه ۱

|| جمعیت علمیہ اسلامیہ نک ناشر افکاریدر ||

مدیر مسئول	سر محرر :	صاحب امتیاز :
مکتب قضاة معلمین	فاتح مجیز در سعاملرندن	فاتح مجیز در سعاملرندن
کیسلی	توقادلی	نصوح افندی زاده
منیر	مصطفی صبری	مصطفی عاصم

مندرجات

بیاننامہ	جمعیت علمیہ اسلامیہ
احوال علماء و تأثر لہم	احمد شیرانی
حریت وجدان	شرف الدین
شیخ الاسلام افدینک نظر دتاریہ	نور الدین
مدیت شریعہ	محمد عاشق
قونفرانس جلاق عانی	صالح ذکی
متراری زیارت	ادبیات
جمعیت علمیہ اسلامیہ	متفرقہ
مبعوثان نامزد لکی	عشاقدن

اعلان

نسخہ سی ۱ عروش

آونہ احرق (بوسہ احرنبہ واردر)

مالک احیہ انجون
۱۳۰۰ فرانی
۶۰۰

ساول ولایات یچون :
۵۰ سہ لکی
۲۵ آتی ایلنی

درج اولیایان اوراقی اعده ادب

قارنر مرد

اکثر مقالاتہ آلات کریمہ واحادیث نبویہ درج ایداش بواندینی نظر اعتبارہ آلہرق رعایتسز لکده بولنلعماسی رجا اولنور .

[نویسم طباعت] محمد حلمی و شرکاسی عدله خانی نومرو ۱۹

میهنك قدری صغره تزیل ایدہك برماہیتی جائزدر .
 كاشکی بوسوزلر . قونفراس سالونلرنده قالایدی ده
 غزته ستونلرینه كچیه ایدی . داخل وخارجده ایقاع
 ایدہكی سوء تأیری دوشنوبده بو قیرلش بمورطه لرك
 قیرلماش اولسی منی محالنده بولمامق ممكن اوله میور .
 بزم ناخوش حاللری میز قواعد دینه مزایله ذاتا علاقه .
 دارطن ایلم غریبلر ، بودفعه اسلامیتك او بونباق اولدیغه
 حکم ایتملری ؛ موضوعات بشریہ دن بولنان قوانین اساسیه
 ماده لرینك [تعدیل وتبديل جائز می در : دكلی در :
 وجائز ایه مجلس مبعوثان مستقلاً ویا اعیان ایه برابر
 تبديل ایدہ یلور می ؛ یوقسه ابروجه بر مجلس عمومی
 تشکیلی لازم میور ؛] مسئله لری سنه لر دن حتی عمر لردن بری
 غرب متفكر لرینی وبالخاصه حقوق اساسیه مدملرینی اشغال
 ایدہ كلدیكی حالده بزم ، بعضی خواجه لریمز بر کتاب سناوی
 اولان قرآن عظیم الشانك آیات ونصوصنی کیقارینه تورده
 تفسیر ایتكده وفرقه لرینك منافعه كوره تاویل ایتكده قائلیمیش
 بیلمه كده كتاب منزل ، قانون مرتبك دوننده بر قیلمش
 اولزمی ؟ ! ! ! !

او قویه جقاری آیات جلیله واحادیث شریفه ایلده ایلدی
 طریق فلاح ودائرہ صلاح دعوت ایدہك یرده بر ضلال
 وفساد سوق ایلری عنو اولور جنایتلردنی در ؛
 بسته ندیمیم : اوتانسون یکرمنجی عصر اوتانسونكه
 اعصار سابقه ده صالح وصلاح بشرك حامی یكانه سی اولان دین
 حلیل وشرع مبینی آلت شر وفساد اتخاذ ایلمش بویله (منفی)
 ماجن) لر یتشدیردی واغلا سین ملت اسلامیه اغلا سین که
 بویله خواجه لرك المته قالدی

احمد شیرانی

حریت وجدان

فرانسه انقلاب کبری اتماسنده نشر اولمش اولان

(حقوق بشر) بیاننامه سنده «هیچ کیمسه ولو دینی
 اولسون افکار ذاتیه سندن طولانی تصدیق ایدیه من یالکز
 افکار مذکوردهك النظام عمومی یی اخلاص ایتامسی
 مشروطدر.» ماده سیله تأسیس ایدیلان (حریت وجدان)
 قاعده سنی براز تحلیل ایتكده فائده دن خالی دکلدر خننده میم .
 معلومدر که : فرانسه انقلاب کیرندن اول اون بشنجی
 وخصوصیه بونك حفیدی اون التنجی (لوی) دورلرنده
 اصیلزادكان وراهلردن بشقه هیچ بر کیمسه حتوق طبیعیه سنه
 مالك بولمیشور و بوندنطولانی افکار عمومیه ده یوقارویه
 طوغری کوندن کونه عصیان ایه مشبوع بر حرکت فکریه
 توسع ایدیور ایدی .

قرال اصیلزادكانی - الان دخی اوروپاده جاری اولان
 بر طام امتیازات مخصوصه ایه - طبقه عمومیه دن یوكل
 عد ایدیور وراهلردن قواله (اللهك تمثالی ؛) نظریله
 باقهرق هیچ بر حرکتی تنقیه ایتكسزین كافه اوامرینه
 بلا اعتراض اطاعت ایدلمسنی وعظ ایدیورلر ایدی .
 یعنی دینه بیلرکه او تاریخده اوروپاده اوقدر بیوكل بر
 استبداد حکمفرما ایدیکه شرقده بوکا بر نظیر بولمق محالدر .
 افکار ذاتیه وتفکرات وجدانییه ولوکه طوغری اولسون
 (اللهك تمثاله ؛) قانوشو حرکت ویرمك ناقابل عفو بر
 کناه ایدی . یعنی انسانلر معنأ وماده . محجوز ایدی

انکلیزلر (۱۶۶۸ م) و (۱۶۸۸ م) تاریخلرنده
 انکلیزده وقوع بولان انقلابلر اوزرینه (پارلمتو - مشورت)
 اصولنی قبول ایه افکار قدیمیه مغایر برمسلك اتخاذ ایتیشلر
 و (روح القوانين) [۸] صناعی (مونتنسکیو) [۲]
 و (وولتر) [۳] اسمنده ایکی فرانسز فیلسوفی انکلیزده
 اورا اهایسنك زئ اولمش اولدقاری جریخی کمال تقدیر ایه
 کورمشار و فرانسه یه عودت لرنده انکلیز افکار جدیدی
 همشهر بلرینه اکلا تمقده قصور ایتامیشلر ایدی .

[۱] بویله اثر ترجمیه اوتمیشدر .

[۲] (۱۶۸۹ م) بوردو جوازنده طوغر ایدر .

[۳] (۱۶۹۴ م) پارسده طوغر ایدر .

(۱۸۶۵ م) خارجیہ ناصر میز و ذکر اولئان دولتر ایله (اوستریا) دولتی سفراسی آره سندہ بو مسالہ حقندہ متعدد قونفراسلر عقد ایدلدی .

(انگلتره) سفیری (نورد استرافورد) ایسپنور ایدیکه احکام شرعیه دخی عرھانکی بر اسلام تبدیل دین ایتھمنه مانع اولسون ؛ و بوی غایت آجی بر لسان ایله خارجیہ ناصر میزہ سولیکدن چکیندی . فقط خارجیہ ناصر میز دیدیکه : دین بزم قانونلریزک اساسی ، حکومتیزک مدار اسد بدر . احکام دینیہ دن برخی فسح والعا ایدر بولده بزدن بر امرنامه ایستمک حکومتیزک تملی قازمق دیمکدر . (۱۸۵۴ م) دخی ینہ انگلتره سفیری بویله بر تکلیف خامده بولتمش و اوزمان دخی عالی ناشامز ینہ عین جوانی و یرمش ایدی (دولت عثمانیه ک تاریخ اصلاحاتی نام آره مراجعت) [۱]

تکرار ایدر مکہ : (حریت وجدان) قاعدہ سی اور و بالیرانده دهشتلی بر آلت سیاسته خالی اکتساب ایتشدور . واحتراسات واسترقاقات سیاستده یکنانه رواسطه تقاب اوله کلدیکنی کورمکده اولدیندن بونده کی خلوص نیی بزه اصلا بر کیمسه تأمین ایدمز .

(۱۸۸۱ م) یناشاندہ کی اجتماعده انگلتره دہ کی عوام قمارتسی ؛ اعضادن (مؤید برادلوغ) ک دینسزک حقندہ کی تشریعتدن طولانی رسم تخفیفه مانع اولمش و کندیسنک مقبولاق وظیفه سی ایفا ایتسه مساعدہ ایلامشدر .

بناء علیه بزدہ بو غیر صمیمی (حریت وجدان) طرفدارانه فیلسوف عرب ابوالعلاک بر بیتله مقابله ایدہ یلمک میدان صلاحیتی غایت وایمغ بولقدہ یز :

إذا فعل الفی ماعنه ینی

فن جہتن لاجبہ اساء

[کندیسنک نیی ایتدیکی بزفعلی ارتکاب ایدن کشی برجهته دکل ایکی بجهته قباح ایشلمش اولور .]

تشریف الدین باندروہ

[۱] بارس معاهده نامہ سی مقدمتک دردنجی مادہ سی

شیخ الاسلام افندی حضرت تترینک نظر دقته

هدف غزته سنک ۲۸۶ نومرولی نسخہ سندہ « موعظه دینیہ می ؟ سیاسی قونفراسمی ؟ » عنوانی بر مقاله ایله « اگر هر قونفراسلری بویله ایسه » عنوانی دیگر بر مقاله نظر دقتمی جاب ایتدی . موعظه دینیہ ، قونفراس عنوانلری بر مقالہ اوزرنده کوردیم اخلاقه خدمت ایدمک موعظه لره ، قونفراسلره بک زیاده متنون اولدیم جہتنه او قومادن کچمیه جکدن همان بومناہلرک مطامعمنه قویولدم . لکن او قودقدن صکره او قدر صیقلده که اعصابه یاسی وفتور کلدی . بوکی مقالانی بردها او قومنه نفسده بر قوت او باندیردی . قلبه طاری اولان خاجاندن ترلہدم . همان یرمدن فیراشم تصادف ایتدیکم ارقداشلرله شو حالی حکایه اتمک ایسترکن عین حال آنلرده واقع اولدیمچون بندن اول مسئله ی بک زیاده مناسفانه حکایه ایدیورلردی . یانزده بولنان اصنافدن بر ذات بزی تسلی اتمک ایسپور و دیوردی که « بو واعظلر هر کیم ایسه سزدن دکلدز . زرا بزم جوق تجربه من واردر بز واعظک قیافتنه بافر سوزنی طارنہرز بعض جاهلر وارکه جر اتمک وبا بیشه بر شی ایچون خواجه قیافتنه کیرلر » بو ذانک یسوزی بزی تسلی ذکل دها زیاده متأثر ایدیوردی .

برنجی مقالہ یه نظراً لاتحاد وترقی جمیعک اسکدار شعبه سندہ مولد شریف قرآنی متعاقب بر خواجه افندی طرفندن اجرا ایدیلان وعظده جناب حق قرآن عظیم الشانده (واعظ صوابعلی الله ولا تفرقوا) بیورمشلر ایکن عمالمیلرک بر قسمی (حریت واتلاف) نامی ایتده آیری بر جمعیت تشکیل ایدرک امر الہی به مخالفت ایدلمش اولدینی سوانده شدور . لکنجی مقالہ یه نظراً اخیراً بر قضا نامی اولدیننی اوکره تدبیرکم قدسلی سعود افندی نامندہ بریمی ینہ اتحاد وترقی جمیعک شہزادہ ہانی قلوبندہ اتحاد لارومنی اولوالامرہ وخلیفہ یه اطاعت لازم اولدیننی سولیکدن و بولر حقندہ کی